

ALEXANDRA JOEL

*Modelul
din
Paris*

Traducere din limba engleză de
LIDIA DOBREA

NEMIRA

„On ne naît pas femme: on le devient.”¹

Simone de Beauvoir, *Al doilea sex*

¹ „Nu te naști, ci devii femeie”, apud Simon de Beauvoir, *Al doilea sex*, traducere din limba franceză de Diana Bolcu și Delia Verdeș, Editura Univers, București, 1998, vol. II, p. 8 (n. red.).

PROLOG

Sydney, 1 decembrie 1922

Dacă ar fi întrebat-o cineva cine este, femeia nu ar fi putut să răspundă. Nu ar fi știut să spună nici dacă e noapte sau zi. Ea exista într-o altă lume, una în care identitatea dispăruse și în care timpul mai era indicat doar de fluxul și refluxul unor valuri interioare implacabile.

Întrezări chipuri încremenite, care însă nu însemnau nimic pentru ea. Era stăpânită de o altă forță. Minte și însăși ființa ei erau concentrate asupra unui singur scop. Indiferent de oră sau de durerea intensă, avea să continue până când copilul ei urma să se nască sănătos, teafăr, în siguranță.

În sfârșit, corpul său renunță la ceea ce purtase. Abia atunci resimți o eliberare dulce. Fericirea era ca un drog și se simțea intoxicată de plăcere și de liniște.

— E fată, zise o voce. Ce mică și drăguță e!

Apoi, altcineva spuse pe un ton imperios:

— Dumnezeule, veniți repede! Am nevoie de ajutor!

Femeia își ridică atunci capul. I se păru că în jurul ei cădeau fulgi moi de zăpadă și puf, fiindcă totul era alb: pereții, uniformele asistentelor, halatul doctorului, prosoapele, așternuturile de pe pat. Dar, când se uită

în jurul său, își schimbă impresia. Lumea ei decolorată se transformă într-un apus spălăcit, brăzdat de roșu.

Atunci își auzi bebelușul plângând. O singură dată, dar era suficient.

Închise ochii și șopti:

— Să fie totul bine!

Era cea mai arzătoare dorință a ei.

CARTEA ÎNTÂI
*LA DÉBUTANTE*¹

¹ „Debutanta”, în lb. franceză, în original; termen folosit pentru a desemna o tânără din înalta societate care a ajuns la maturitate și care este prezentată în această calitate în cadrul unui eveniment monden (n. red.).

CAPITOLUL 1

Paris, decembrie 1948

Grace Woods ieși din metrou aproape dansând, cu pas energic. În minte i se învâртеbeau imaginile unui viitor promițător.

— Oh! exclamă ea, căci i se tăiase respirația.

Era în Paris doar de trei zile, așa că aerul rece îi produse un șoc – în Australia, Grace nu îl simțise niciodată așa, tăios ca un cuțit.

Acasă însemna căldură și lumină pură, strălucitoare; cer nemărginit, de un albastru intens; mirosul puternic și dulce al eucaliptului; sunetele stridente ale papagalilor cacadu de culoarea laptelui, ale papagalilor rosella, în nuanțe vibrante, și ale papagalilor lorikeet, plini de culoare precum un curcubeu. Aici, pe iernaticul boulevard Montaigne, tot ce privea – casele fermecătoare ale orașului, copacii desfrunziți, buticurile și cafenelele – era învăluit într-o strălucire sidefată, pe cât de captivantă, pe atât de stranie.

Încă și mai puțin familiară pentru Grace era propria imagine, pe care o privea în geamul unei vitrine. În timp ce se mișca înainte și înapoi, aceasta se estompa sau devenea mai clară, unduindu-se. Era mulțumită că bucele negre îi rămăseseră bine strânse în cocul îngrijit, că rujul purpuriu îi era intact și ochii de smarald, limpezi, dar tot o năpădi un mic val de îngrijorare. Rochia bleumarin, cu gulerul lung, ascuțit, și cu talia ajustată,

era produsul muncii unei croitorese din Sydney. Avea oare să ia notă de trecere după ce va fi supusă examinării minuțioase a unui cunoscător?

Apropiindu-se, Grace își cercetă din nou înfățișarea. Da, era sigură. Rochia semăna suficient de mult cu originalul creat la Paris, încât, și datorită unei pălării noi, negre – pe care o împodobise cu o pană azurie, dintr-un capriciu –, urma, cu siguranță, să fie considerată *chic*. Dădu din cap fericită către reflexia ei și își continuă drumul.

Mergând cu pași mari pe trotuar, Grace trecu pe lângă un restaurant care avea lângă intrare o tețghea pe care se aflau stridii Belon succulente, așezate pe un pat de gheață, apoi pe lângă o florărie cu buchete de anemone rozalii în vitrină și pe lângă o mică galerie de artă, unde erau expuse pasteluri delicate înfățișând balerine. Apoi, dintr-odată, îi apără în fața ochilor o plăcuță discretă de pe o fațadă de piatră de un gri-pal. În sfârșit, ajunsese la renumita ei destinație.

Grace tânjea să afle ce minuni urma să găsească înăuntru. Se uită în sus, clipind în lumina dimineții, dar văzu doar bustul sculptat al unei zeițe antice plasat deasupra intrării, rânduri de ferestre înalte, cu menouri și un șir de balcoane împrejmuite de ghirlande de frunze delicate, din fier forjat negru. Pe bulevardul Montaigne, la numărul 30, se înălța un edificiu care părea întruchiparea discreției: nu dădea la iveală niciun secret.

Nedorind să mai aștepte niciun moment, Grace se îndreptă repede către bărbatul distins, în redingotă, care stătea în fața ușii. Era un om de vreo patruzeci și cinci de ani, cu părul grizonant, cu nasul acvilin, având atitudinea demnă a unui curtean.

— *Bonjour!* strigă ea vesel. *Je suis le nouveau mannequin d'Australie.*¹

— *Oui?*²

Răspunsul scurt fu însoțit de ridicarea unei sprâncene, în semn de mirare. Fără să se lase intimidată de aroganța bărbatului, Grace își deschise repede geanta de piele întoarsă și scoase o carte de vizită.

¹ „Bună ziua. [...] Sunt noul manechin din Australia”, în lb. franceză, în original (n. red.).

² „Da?”, în lb. franceză, în original (n. red.).

— Am o întâlnire cu *madame*¹ Raymonde Zernacker. Mă puteți conduce până la ea, vă rog?

— Desigur, *mademoiselle*². Urmați-mă!

Grace fu condusă înăuntru, pe sub arcada prevăzută cu marchiză, către o încăpere spațioasă. Apoi se opri.

— E vreo problemă? întrebă portarul ușor încruntat.

— Deloc. Doar că... Oh, *monsieur*³, e grandios!

Grace privi cu ochii mari de admirație candelabrele de cristal care atârnavă deasupra ei; săgețile lor de lumină sclipitoare se reflectau în oglinzi aurite și în geamurile mici, pătrate, ale ușilor franțuzești. Se uită în jur la palmierii kentia cu frunziș bogat, care creșteau în vase mari de bronz, la perdelele cu falduri lucioase, argintii, și la câteva scaune în stil Ludovic al XVI-lea, lăcuite cu alb și cu spătarul în formă de medalion, care aveau niște proporții atât de rafinate, încât Grace trase concluzia că fuseseră proiectate pentru a fi folosite doar de acele femei care nu puteau fi descrise decât drept *soignées*⁴.

Cele mai atrăgătoare însă erau aranjamentele spectaculoase de flori: tandafiri albi, zambile și lăcrămioare se revărsau din abundență din vasele de cristal așezate într-o manieră artistică pe mesele cu blaturi de marmură. Mireasma amețitoare a florilor o însoți pe Grace multă vreme după ce părăsi fermecătoarea încăpere.

Se ținu aproape de *concierge*⁵. Acesta mergea cu pași măsurați, în timp ce urca niște scări în spirală, deplasându-se apoi printr-un coridor îngust. Când ajunse la o ușă vopsită discret în gri, bătu energic în aceasta cu mâna lui înmănușată în alb, își înclină capul către Grace și dispăru.

¹ „Doamna”, în lb. franceză, în original (n. red.).

² „Domnișoară”, în lb. franceză, în original (n. red.).

³ „Domnule”, în lb. franceză, în original (n. red.).

⁴ „Îngrijite, elegante, distinse”, în lb. franceză, în original (n. red.).

⁵ „Portar, paznic, administrator”, în lb. franceză, în original (n. red.).

— *Entrez!*¹

Vocea fermă era a unei femei care, după cum se părea, se obișnuise să ocupe doar funcții de conducere. Lui Grace îi stătu inima în loc. Pentru prima dată, încrederea ei în sine era pe cale să dispară. Se simțea ridicol, ca o impoștoare incredibil de naivă cu... – oare cum se exprimase nefericitul ei soț? – „capul plin de absurdități“.

Încercând să scape de sentimentul de neliniște, își porunci să fie rațională. Avea prea multe de pierdut acum, ca să își permită să cadă pradă îndoielii. Așa că își îndreptă spatele, deschise ușa și pași înăuntru.

Femeia care o întâmpină era îmbrăcată impecabil, într-o fustă cloș neagră, până la gambă, și un sacou bordo, și veni iute către tânără, întinzându-i o mână perfect îngrijită.

— Ești *mademoiselle* Grace Dubois, nu-i așa? Continuă fără să aștepte un răspuns: Toată lumea din *maison*² îmi spune *madame* Raymonde. Te invit să faci la fel!

Apoi îi spuse lui Grace să rămână pe loc, în timp ce ea îi dădu târcoale. Tânăra deveni extrem de conștientă de faptul că enigmaticii ochi albaștri ai femeii îi scrutau silueta, părul, croiala rochiei (a cărei proveniență modestă era imposibil de ascuns, își dădu Grace seama abia în acel moment), pălăria cu pană (chiar fusese o decizie bună, până la urmă?), pantofii, mănușile – de fapt, fiecare detaliu al înfățișării sale. În cele din urmă, *madame* Raymonde vorbi:

— Da, ești înaltă și slabă! Ținuta ta e exemplară, iar fața, fără îndoială, superbă.

Se îndepărtă și o privi pe Grace dintr-un alt unghi.

— Evident, atributele acestea sunt esențiale, dar, dacă nu ai fi avut o calitate aparte, nu ți-am fi oferit invitația. Nu, tu ai o vitalitate specială, care te face diferită de franțuzoaicele noastre. Mă întreb dacă ai suficient...

¹ „Intrați!”, în lb. franceză, în original (n. red.).

² Prescurtare în lb. franceză, în original, pentru *maison de mode* sau *maison de couture*, „casă de modă” (n. red.).

— Elan? întrebă Grace, râzând scurt. Rafinement? Eleganță? Nu vă pot învinui că vă întrebați dacă o australiancă de la țară are ceea ce trebuie pentru a deveni manechin la Paris, zise ea. Probabil, vă imaginați cum arăt pe o pășune, mânănd oile sau călărind un cal sălbatic. Dar vă promit, *madame*, veți vedea că mă simt la fel de comod – și că mă descurc la fel de bine – și când port o rochie de bal.

Cu un semn din mână, femeia mai în vârstă indică faptul că auzise destul.

— *Mademoiselle*, aici vorbim despre o poziție provocatoare și dificilă. Trebuie să prezinți cele mai râvnite haine din lume celor mai bogați, fermecători și pretențioși locuitori ai ei. Sunt puține tinere, oricât de frumoase și de sigure pe ele ar fi, care să nu fie descurajate în fața unei astfel de sarcini.

Grace se întrebă dacă încrederea ei în sine părăsise excesivă.

— În orice caz, zâmbi pentru prima oară *madame* Raymonde, acum am ocazia să te văd și sunt gata să las la o parte aceste rezerve.

O sărută ușor pe Grace pe ambii obraji.

— Bine ai venit la Casa Christian Dior! spuse.

CAPITOLUL 2

*Brookfield, statul New South Wales, Australia,
august 1934*

Apusul era momentul preferat din zi al lui Grace. În timp ce galopa pe Illyria, poneiul ei castaniu, peste pășunile întinse de pe vasta proprietate din Australia a părinților ei, cerul părea pictat cu o pensulă uriașă, în auriu și roșu, de către un înger. Faptul că tatăl ei, cu pălăria lui mare, de fetru, așezată bine pe cap și cu pușca-i strălucitoare prinsă la spate, călărea alături de ea pe armăsarul lui negru făcea experiența și mai plăcută.

— Povestește-mi despre străbunicul George! îi strigă ea, domolindu-și poneiul.

— Cum? Din nou? o întrebă tatăl, potrivindu-și mersul calului său puternic după cel al Illyriei.

— Te rog!

Entuziasmată, ascultă cum Alfred Woods relatează cunoscuta poveste a îndrăznețului său predecesor. Pentru că era unul dintre fiii mai mici, fusese nevoit să părăsească terenul prosper din Dorset al tatălui său, să se imbarce din Anglia pe un vapor și să traverseze mărilor pentru a-și căuta norocul în Australia.

— Într-o bună zi, o să plec și eu departe, departe, într-o aventură, la fel ca bunicul! declară Grace.

— Poate că da, zâmbi Alfred. Dar cred că lui George îi era tare dor de casă – de asta și-a numit ferma Brookfield. Doar pe aici nu prea avem râuri sau câmpii, nu-i așa?

— Nu, dar avem băltoace, un pârâu și grămezi întregi de grâu! chicoti Grace.

Își ridică ochii și își aținti privirea asupra lanului mare și galben care se întindea până la linia orizontului, peste care cerul albastru strălucitor părea să apese nemilostiv.

— Și nu uita de oi! adăugă Alfred.

Spre vest, unde terenul era mai vălurat și eucaliptii înalți erau presărați pâlcuri-pâlcuri printre țarcuri, pășteau mii de astfel de animale cu lână bogată.

— Apropo, ar trebui să mă opresc la următoarea baltă! Argatul a zis că-i o oaie acolo de care trebuie să avem grijă.

— Hai să ne-ntrecem! spuse Grace cu un zâmbet larg.

Atinse cu călcăiele greabănil Illyriei, iar poneiul porni la galop. Grace nu își putea imagina nimic mai palpitant decât să galopeze pe pășunile din Brookfield, în timp ce vântul îi mângâia obrații și tropotele îi răsunau în urechi.

— Am câștigat! strigă triumfătoare când ajunseră la marginea bălții.

Descălecă, lăsându-se să alunece din șa, și își legă poneiul de un eucalipt singuratic.

— Așa-i! spuse îngăduitor tatăl. Acum, rămâi puțin aici, cât mă duc să văd ce s-a-ntâmplat cu oaia! Urmează să fete în curând și, după cum arată, s-ar putea să fie gemeni.

Grace se întinse pe spate, ascultă cântecul îndepărtat al păsărilor și inspiră mireasma delicioasă a ierbii proaspete, care crescuse deasă și bogată datorită ploilor recente. Se uită la cer și își imagină că fâșiile de nori trandafirii arătau ca vaporul străbunicului George, apoi ei își schimbă forma și ajunseră să semene cu castelul unor zâne.

Se gândea la alte variante și mai fanteziste când, deodată, își auzi tatăl spunând:

— Nu te mișca!

Grace simți cum ceva moale și neted aluneca încet de-a lungul picio-
rului ei gol.

— Tati! E un...

Cuvântul i se opri în gât.

— Da, e un șarpe, zise Alfred pe un ton neutru. Știi ce ai de făcut.
Rămâi nemișcată până-ți spun eu.

Grace se luptă cu impulsul de a sări în picioare, de a prinde creatura
ucigașă și de o arunca apoi cât colo. Regretă că în acea zi purta pantalonii
scurți, și nu pe cei de echitație. Simți furnicături pe piele, în timp ce jivina
se mișca încet pe genunchi, urcând spre coapsă. Era conștientă că, dacă
și-ar fi înfipt colții în carnea ei, ar fi murit pe dată.

Cu coada ochiului, văzu cum tatăl își ridică pușca.

— Acum, tată, acum? scânci ea.

— Nu, copilă! răspunse Alfred calm. Așteaptă până se va-ndepărta!
Încă un moment... Acum, întoarce-te! Repede, Gracie, acum!

În timp ce ea se răsuci, Alfred se năpusti asupra șarpelui. Îl aruncă
departe îndepărtându-l cu țeava puștii, apoi îl omorî dintr-un singur foc.
Grace se ridică în picioare și își strânse tatăl în brațe.

— Ești o fată curajoasă, Gracie! o lăudă bărbatul, sărutând-o pe creștet.
Sunt mândru de tine! Și, având în vedere că împlinești doisprezece ani
luna viitoare...

— O să mergem cu toții în oraș și o să beau ceai cu Sidy!

— Așa-i! încuviință Alfred cu un zâmbet răbdător. A trecut mult timp
de când nu v-ați mai văzut. Dar acum mă gândeam la altceva.

— Ce vrei să spui, tată?

— A venit momentul să te-nvăț să tragi cu arma. Tocmai ai văzut cât
de periculos poate fi să locuiești aici; trebuie să știi cum să-ți porți singură
de grijă! Dar e un lucru serios, așa că trebuie să faci întocmai cum îți spun!

Îi înmână pușca lui Grace.

— Uite, fixeaz-o la umăr și sprijin-o cu mâinile! Așa, ca mine.

Grace nu atinsese niciodată arma tatălui ei. Era tare, rece și mult mai
grea decât își imaginase.

— Acum, închide un ochi și uită-te prin cătare!

Cuprinsă de agitație, Grace se concentrează asupra șarpelui ucigaș care
zăcea pe pământ.

— Apasă pe trăgaci!

Glonțul își atinse ținta. Dar Grace nu se așteptase la mișcarea de recul
a puștii, așa că avu senzația că se luptă să nu-i scape din strânsoare o cre-
atură sălbatică, feroce.

— O s-o iau eu acum, scumpo! A fost destul pentru azi.

Alfred își puse pe umăr cureaua armei.

— Ar fi bine să ne-ntoarcem acasă, la mama ta! spuse bărbatul,
încruntându-se. Probabil că se-ntreabă deja unde suntem.

O ajută pe Grace să încalece pe Illyria, apoi se aruncă și el în șa. Luă
frâiele și zise:

— Știi cât de multe griji își face mama pentru tine, așa că, poate-ar fi
mai bine să rămână între noi ce s-a întâmplat azi, bine?

Grace încuviință din cap, cu un aer grav.

— Știu să păstrez un secret, tată.